

# Ekonomika IV. ročník

024\_Právní formy obchodních korporací –  
družstvo

## Obsah

<u>Úvod</u>		Hlavička zákona
<u>Část I.</u>		Obchodní korporace
<u>Hlava 1.</u>	§ 1 - 94	
<u>Hlava 2.</u>	§ 95 - 117	Veřejná obchodní společnost
<u>Hlava 3.</u>	§ 118 - 131	Komanditní společnost
<u>Hlava 4.</u>	§ 132 - 242	Společnost s ručením omezeným
Hlava 5.		Akciová společnost
<u>Díl 1.</u>	§ 243 - 249	Obecná ustanovení
<u>Díl 2.</u>	§ 250 - 255	Založení společnosti
<u>Díl 3.</u>	§ 256 - 343	Akcie a jiné cenné papíry vydávané akciovou společností
<u>Díl 4.</u>	§ 344 - 395	Práva a povinnosti akcionáře
<u>Díl 5.</u>	§ 396 - 463	Orgány společnosti
<u>Díl 6.</u>	§ 464 - 548	Změny výše základního kapitálu
<u>Díl 7.</u>	§ 549 - 551	Likvidace akciové společnosti
Hlava 6.		Družstvo
<u>Díl 1.</u>	§ 552 - 726	Obecná ustanovení o družstvu
<u>Díl 2.</u>	§ 727 - 757	Bytové družstvo
<u>Díl 3.</u>	§ 758 - 773	Sociální družstvo
<u>Část II.</u>	§ 774 - 785	Ustanovení závěrečná a přechodná
<u>Část III.</u>	§ 786	Účinnost
<u>Poznámky</u>		Poznámky pod čarou

# Družstvo

- Zákon o obchodních korporacích definuje družstvo jako **společenství neuzavřeného počtu osob, které je založeno za účelem vzájemné podpory svých členů nebo třetích osob, případně za účelem podnikání.**
- Obchodní firma družstva **musí obsahovat označení „družstvo“.**
- Družstvo **musí mít nejméně tři členy.**

- **Základním dokumentem družstva jsou stanovy.**
- **Nejvyšším orgánem družstva je členská schůze.**
- **Statutárním orgánem družstva je představenstvo, za které navenek většinou může jednat jeho předseda nebo místopředseda.**
- **Vznik a zánik družstva je totožný se zápisem do resp. výmazem z obchodního rejstříku.**

- **Stanovy družstva obsahují také:**
  - **firmu družstva,**
  - **předmět podnikání nebo činnosti,**
  - **výši základního členského vkladu, popřípadě vstupního vkladu,**
  - **způsob a lhůtu jejich splacení přistupujícím členem,**
  - **způsob svolání členské schůze a pravidla jejího rozhodování,**
  - **počet členů představenstva a kontrolní komise a délku jejich funkčního období,**
  - **podmínky vzniku členství v družstvu,**
  - **práva a povinnosti člena družstva a družstva.**

# Založení družstva

- **Ustavující schůze družstva** vedle **přijetí stanov** zvolí členy orgánů družstva a **schválí způsob splnění základního členského vkladu**, popřípadě i vstupního vkladu.
- **Návrh stanov vypracuje svolavatel**, jímž je **fyzická osoba** písemně k tomu pověřená zájemci o založení družstva.
- **Svolavatel svolá zájemce o založení družstva vhodným způsobem k ustavující schůzi. Ustavující schůze přijímá usnesení většinou hlasů přítomných v době hlasování.**
- **Každá osoba**, která je oprávněna zúčastnit se ustavující schůze, **má na ustavující schůzi 1 hlas.**
- **O stanovách se hlasuje vždy veřejně.**

## Informační deska

- **Družstvo zřídí ve svém sídle informační desku. Informační deska je přístupná každý pracovní den v běžnou pracovní dobu všem členům.**
- **Určí-li tak stanovy, informační deska se zpřístupní členům družstva prostřednictvím internetových stránek.**

# Vznik členství

- **Členství v družstvu vzniká** jen při splnění všech podmínek stanovených tímto zákonem a stanovami, a to:
  - **při založení družstva** dnem vzniku družstva,
  - **dnem rozhodnutí příslušného orgánu družstva o přijetí za člena** nebo pozdějším dnem uvedeným v tomto rozhodnutí, nebo
  - **převodem nebo přechodem družstevního podílu.**
- **Přihláška uchazeče o členství i rozhodnutí družstva o přijetí musí mít písemnou formu** a vždy obsahují firmu družstva, jméno a bydliště nebo sídlo uchazeče o členství a vymezení jeho družstevního podílu.
- **O přijetí do družstva rozhoduje představenstvo nebo jiný orgán družstva určený stanovami**, s výjimkou kontrolní komise.
- **Členství v družstvu vzniká na dobu neurčitou.**
- **Družstvo vede seznam členů.**



## Orgány družstva

- Členská schůze **rozhoduje o nejvýznamnějších záležitostech, volí ostatní orgány družstva**, které jsou povinny skládat účty ze své činnosti.
- **Představenstvo je výkonným orgánem družstva s všeobecnou kompetencí**, tj. řídí a rozhoduje v těch věcech, které nejsou v kompetenci jiných orgánů družstva. **Je statutárním zástupcem družstva.**
- **Kontrolní komise** kontroluje činnost družstva, všech jeho členů a orgánů.
- **U družstev do 50 členů** se představenstvo ani kontrolní komise zřizovat nemusí, **statutárním orgánem je pak předseda družstva a pravomoc kontrolní komise má vůči němu každý člen družstva.**
- **Členství zaniká písemnou dohodou, vystoupením člena, jeho vyloučením nebo zánikem družstva či smrtí člena.**

# Vkladová povinnost, základní kapitál

- Jedním ze základních předpokladů vzniku členství v družstvu je **převzetí a splnění vkladové povinnosti**.
- **Zákon nestanoví minimální výši členského vkladu.** Jeho výše **musí být** (na rozdíl od kapitálových obchodních společností) **pro všechny členy družstva stejná** a zapisuje se do obchodního rejstříku.
- **Vklad může být peněžitý i nepeněžitý** (s výjimkou družstevních záložen, kde může být vklad pouze peněžitý), **nepeněžitý vklad musí být oceněn znalcem.** V případě družstva **mohou být**, na rozdíl od obchodních společností, **nepeněžitým vkladem i práce a služby.**
- **Souhrn všech členských vkladů představuje základní kapitál družstva.** S výjimkou družstevních záložen **není minimální výše základního kapitálu družstva stanovena.**

## **Ručení družstva, uhrazovací povinnost**

- **Za porušení svých závazků odpovídá družstvo celým majetkem.**
- **Členové neodpovídají ani neručí za nesplnění povinností družstva, družstvo však za zákonem a stanovami stanovených podmínek může po členech žádat plnění z titulu uhrazovací povinnosti, na základě které jsou členové povinni poskytnout družstvu finanční prostředky, které smí družstvo použít výhradně na úhradu vzniklé ztráty.**
- **Uhrazovací povinnost nesmí být vyšší než trojnásobek základního členského vkladu.**

# Práva a povinnosti členů

- Člen má v souladu se zákonem a stanovami **právo zejména:**
  - **volit a být volen** do orgánů družstva,
  - **účastnit se řízení a rozhodování** v družstvu,
  - **podílet se na výhodách** poskytovaných družstvem.
  
- Člen je zejména **povinen:**
  - **dodržovat stanovy,**
  - **dodržovat rozhodnutí orgánů družstva.**

- Stanovy mohou určit, že **člen nebo někteří členové mají za podmínek určených ve stanovách právo na podíl na zisku.**
- **Člen může být z družstva vyloučen**, jestliže závažným způsobem nebo opakovaně porušil své členské povinnosti, přestal splňovat podmínky pro členství nebo z jiných důležitých důvodů uvedených ve stanovách.
- **Rozhodnutí o vyloučení předchází písemná výstraha** o níž rozhoduje nejčastěji představenstvo.
- Ve výstraze se uvede její důvod a člen se **upozorní na možnost vyloučení a vyzve se, aby s porušováním členských povinností přestal a následky porušení členských povinností odstranil**; k tomu se členovi vždy poskytne **přiměřená lhůta**, nejméně však 30 dnů.
- **O vyloučení rozhoduje nejčastěji představenstvo.**

- **Ve zvláštních ustanoveních zákon o obchodních korporacích upravuje bytové družstvo a sociální družstvo.**

- **Bytové družstvo (§ 727-757 ZOK) může být založeno jen za účelem zajišťování bytových potřeb svých členů.**
- **Bytové družstvo může spravovat domy s byty a nebytovými prostory ve vlastnictví jiných osob.**
- **Za podmínek stanovených zákonem může provozovat i jinou činnost, pokud tím neohrozí uspokojování bytových potřeb svých členů a tato činnost má pouze doplňkový nebo vedlejší charakter.**

- <http://www.trutnovinky.cz/zpravy/krimi/2014/duben/stavebni-bytove-druzstvo-trutnov-je-v-insolvenci-dluzi-pres-17-milionu/>



- **Sociálním družstvem** (§ 758-773 ZOK) je družstvo, které **soustavně vyvíjí obecně prospěšné činnosti** směřující na podporu sociální soudržnosti za účelem **pracovní a sociální integrace znevýhodněných osob do společnosti** s přednostním uspokojováním místních potřeb a využíváním místních zdrojů.
- V ČR existují i jiné formy právnické osoby fungující na bázi obecné prospěšnosti (např. **nadace, spolky**). Jejich **nevýhodou však je, že se jedná o právnické osoby nepodnikatelské povahy**, které **nemohou vůbec nebo mohou jen velmi omezeně podnikat**.
- Naproti tomu **právnické osoby, které jsou podnikateli ve vlastním smyslu** (např. s. r. o. nebo a. s.) **se k výkonu sociální a charitativní činnosti nehodí buďto vůbec, anebo jen s nepoměrnými obtížemi**.
- Úprava sociálního družstva se **snaží sloučit výhody obou modelů**.

- **Spořitelní a úvěrní družstva jsou upravena zvláštním zákonem (zákon č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech).**
- Pro spořitelní a úvěrní družstva se používá **také zkrácený pojem družstevní záložna.**
- Spořitelní a úvěrní družstvo je družstvo, které **pro podporu hospodaření svých členů provozuje finanční činnosti, jimiž se rozumí zejména přijímání vkladů a poskytování úvěrů, ručení a peněžních služeb v různých formách.**
- **Dohled nad jeho činností vykonává Česká národní banka.**

# Zdroje:

- Švarcová, J. a kol. Ekonomie – stručný přehled, 2012/2013. Zlín, CEED 2011
- Holman R., Pospíchalová D., Úvod do ekonomie pro střední školy. Praha, C. H. Beck 2012
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Da%C5%88>
- [www.akcelerace-praha.cz/upload/files/.../pravni\\_formy\\_podnikani\\_8s.pd...](http://www.akcelerace-praha.cz/upload/files/.../pravni_formy_podnikani_8s.pd...)
- [http://cs.wikipedia.org/wiki/Z%C3%A1kon\\_o\\_obchodn%C3%ADch\\_korporac%C3%ADch](http://cs.wikipedia.org/wiki/Z%C3%A1kon_o_obchodn%C3%ADch_korporac%C3%ADch)
- <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-304#cast1>
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Not%C3%A1%C5%99>
- <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/spolecnost-s-rucenim-omezenym-od-roku-2014-43857.html>
- <http://www.smartcompanies.cz/aktuality/zakon-o-obchodnich-korporacich-2.-dil-545/>
- <http://www.smartcompanies.cz/aktuality/zakon-o-obchodnich-korporacich-3.-dil-555/>
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Akcie>